

Organ

KOMMUNFULLMÄKTIGE

§ Nr

40- 48

Datum

07.10.2014

Sida

1

Sammanträdestid: 18.30 – 19.50

Sammanträdesplats: Mötesrummet, kommunkansliet,

Beslutande:

Ordinarie ledamöter:

- Mats Perämaa, ordförande
- Mia Hanström, I viceordf.
- Ingrid Nygård-Sundman,
II viceordförande §§40-47
- Kora Klapp
- Göran Söderlund
- Gunilla Henriksson
- Ulla-Karin Newton
- Fredrik Sjölund
- Stefan Sundman

Ersättare:

- Thorsten Krüger
- Pekka Ketonen

Övriga närvarande:

- Torbjörn Engman, kommunstyrelsens ordförande
- Åke Sundman, kommunstyrelsens viceordförande
- Jim Eriksson, kommundirektör, protokollförare

Underskrifter:

Mats Perämaa
Ordförande

Jim Eriksson
Protokollförare

Justering, Kumlinge den 8/10 2014,

Göran Söderlund
Protokolljusterare

Mia Hanström
protokolljusterare,

Protokollet officiellt framlagt till påseende: Kumlinge by, FREDagen den 10.10.2014

Intygar, tjänsteställning:

Jim Eriksson,
Kommundirektör

ÄRENDEN

§ 40 - SAMMANTRÄDETS LAGLIGHET OCH BESLUTSFÖRHET	3
§ 41 - VAL AV PROTOKOLLJUSTERARE	3
§ 42 - GODKÄNNANDE AV ÄRENDEN TILL BEHANDLING	3
§ 43 - NYTT GRUNDAVTAL FÖR DE GAMLAS HEM	
§ 44 - UTLÅTANDE OM KOMMUNERNAS SOCIALTJÄNST - FINANSIERINGEN OCH PROCESSEN FÖR BILDANDE AV MYNDIGHETEN	
§ 45- BUDGETÄNDRING - LYFTANDE AV LÅN UR PAF-MEDEL FÖR ANNAGÅRDENS RENOVERING	
§ 46 - INRÄTTANDE AV NYTT UPPGIFTSOMRÅDE - CENTRALKÖK	
§ 47 - TAXA FÖR SOCIALA AVGIFTER - AVGIFTSFRITT FÖRSTA ÅR I BARNOMSORGEN	
§ 48 - ÄRENDEN TILL KÄNNEDOM	

§ 40 - SAMMANTRÄDETS LAGLIGHET OCH BESLUTFÖRHET

KomL 23 §, Beslutsförhet

Fullmäktige är beslutfört då minst två tredjedelar av ledamöterna är närvarande. Om antalet närvarande ledamöter understiger två tredjedelar till följd av att en eller flera av de närvarande ledamöterna är jäviga i ett ärende, är fullmäktige ändå beslutfört i ärendet.

FÖRSLAG

Ordförande konstaterar om sammanträdet är lagligen sammankallat och beslutfört.

DISKUSSION**BESLUT**

Ordförande konstaterade att sammanträdet är lagligen sammankallat och beslutfört.

§ 41 - VAL AV PROTOKOLLJUSTERARE

Förvaltningsstadgan 74 §: Förande, justering och framläggande av protokoll. Två fullmäktigeledamöter utses att justera sammanträdet protokoll.

Protokollet uppgörs av sekreteraren under ledning av ordföranden. Protokollet skall undertecknas av ordföranden och sekreteraren. Fullmäktiges protokoll skall justeras av två fullmäktigeledamöter som valts för detta uppdrag separat för varje gång, i fall inte fullmäktige beslutat annorlunda i något ärende.

BESLUT

Ledamöterna Göran Söderlund och Mia Hanström utsågs att justera protokoll över sammanträdet.

§ 42 – GODKÄNNANDE AV ÄRENDEN TILL BEHANDLING

KomL 44 §: Förutsättningar för behandling av ärenden

Fullmäktige kan endast handlägga ärenden som nämnts i kallelsen till sammanträdet och som i enlighet med bestämmelserna i denna lag beretts av styrelsen eller ett beredningsorgan som avses i 45§. ...

Fullmäktige kan besluta att handlägga även andra ärenden som inte nämnts i kallelsen. Ett ärende som skall beredas och som inte har beretts av styrelsen eller annat beredningsorgan kan handläggas endast om fullmäktige enhälligt beslutar det.

KomL 7 kap. Styrelsen, 49 § Uppgifter

Styrelsen skall bereda och verkställa fullmäktiges beslut samt övervaka att besluten är lagliga, utom i ärenden som rör fullmäktiges inre organisation samt val av styrelse och revisorer.

Ordförande läser upp ärendelistan.

DISKUSSION**BESLUT**

Ärenden enligt utsänd föredragningslista, inga tilläggsärenden.

Organ	§ Nr	Datum	Sida
KOMMUNFULLMÄKTIGE	43	07.10.2014	4
KOMMUNSTYRELSEN	96	23.09.2014	
SOCIALNÄMNDEN	60	16.09.2014	

§ 43 – NYTT GRUNDAVTAL FÖR DE GAMLAS HEM

Socialnämnden 16.9.2014

DGH har under en längre tid arbetat med att få fram ett nytt grundavtal som bättre motsvarar de behov medlemskommunerna har i dag.

I det följbrev av den 17 april 2014 som DGH skickat till medlemskommunerna redogörs för de viktigaste orsakerna till behovet att revidera grundavtalet.

DGH:s förslag till nytt grundavtal, gällande grundavtal samt följbrev i bilaga § 60.

DGH önskar att medlemskommunerna godänner förslaget till nytt grundavtal senast 30 september 2014.

Socialnämnden kan ge sitt utlåtande över förslaget till kommunstyrelsen innan ärendet behandlas i kommunfullmäktige.

FÖREDRAGANDES FÖRSLAG

Socialnämnden föreslår för kommunstyrelsen att förslaget till nytt grundavtal för DGH godkänns.

BESLUT

Enligt föredragandes förslag.

Kommunstyrelsen 23.09.2014

Enligt kommunallagen (§85) för Åland ska ändringar i kommunalförbunds grundavtal godkännas av medlemskommunernas fullmäktige.

Förslaget till grundavtal har tagits fram av en arbetsgrupp bestående av ägarnas representanter i DGHs organ samt av DGHs tjänstemän. Ägarkommunerna samlades till ett möte på DGH hösten 2013 för att framföra synpunkter på det förslag som då hade sänts ut. På basen av den diskussionen togs det förslag som nu sänts ut fram. DGH har under en längre tid arbetat med att få fram ett nytt grundavtal som bättre motsvarar de behov medlemskommunerna har i dag.

Förbundsstyrelsen för De Gamlas Hem önskar medlemskommunernas godkännande av förslag till reviderat grundavtal senast 30 september 2014.

Bilagor: Gällande grundavtal av den 31.12.2008

Förslag till nytt grundavtal

Följbrev till förslaget om nytt grundavtal*

***Följbrevet rekommenderas som läsning.**

Organ

§ Nr

Datum

Sida

Kommuner som godkänt nytt grundavtal:
Jomala, Vårdö, Lemland, Finström (per 15.9)
Flertalet kommuner behandlar avtalet i september.

5

De två viktigaste ändringarna i grundavtalet gäller
§ 2 Kommunalförbundets uppgifter och
§ 15 Prissättning och fakturering

Det nya grundavtalet börjar tillämpas om minst 7 av 13 medlemskommuner godkänner det.

ÄNDRINGAR GRUNDAVTALET – SAMMANFATTNING och KOMMENTARER

§ 5 DGHs uppgifter

NU: Kommunalförbundet ombesörjer för medlemskommunerna i socialvårdslagen avsedd anstaltvård för åldringar. För detta ändamål upprätthåller kommunalförbundet ett äldreboende i Prestgården by i Jomala ...

NYTT GRUNDAVTAL: DGH har till uppgift att tillhandahålla institutionsboende för medlemskommunernas invånare enligt gällande lagstiftning.
Förbundsfullmäktige kan besluta om att kommunförbundet utöver institutionsboende kan tillhandahålla övriga boendeformer och tjänster.

KDs KOMMENTAR: Syftet med att öppna upp för fler vård- och boendeformer är att De Gamlas Hem vid behov ska kunna erbjuda boende- och vårdtjänster åt människor under 65 år samt effektiverat serviceboende. Stängningen av Gullåsens långvårdsavdelning och Grelsby sjukhus har gjort att DGH idag redan har en del klienter som inte vårdades hos DGH tidigare och som egentligen inte ingår i den vård som är beskriven i nuvarande grundavtal.

Idén om att göra en avdelning till effektiverat serviceboende kommer främst från Jomala kommun, vars klienter på De Gamlas Hem till en del anses vårdas på en för hög (för krävande) anstaltvårdsnivå. Effektiverat serviceboende tillåter en något lägre personalstyrka.

Genom att grundavtalet öppnas upp för dessa vårdformer kunde verksamheten utvecklas med tanke på behovet och därtill kunde beläggningen på De Gamlas Hem maximeras. I dagens läge finns som regel 5-10 tomma platser.

§ 15 Prissättning och fakturering:

NU: DGH kan uppbära avgift för tom plats om ägarkommunen inte låter den bli uthyrd till annan kommun.

NYTT GRUNDAVTAL:..... Medlemskommunen skall betala en grundavgift till kommunalförbundet i relation till antalet platsandelar som kommunen äger.
Prissättningsgrunderna samt grundavgiftens storlek fastställs av förbundsfullmäktige i samband med att budgeten godkänns. Kommunalförbundet har rätt att uppbära förskott på kommunernas betalningsandelar i enlighet med för räkenskapsåret godkänd budget. Förbundsstyrelsen fastställer tidpunkt och grunden för debiteringen. ->

OBS!Läs följebrev för mer uppgifter om grundavgift.

6

KDs KOMMENTAR: Grundavgiften beskrivs som de direkta kostnaderna för en tom plats, inte "något tyckande hit eller dit från DGH´s sida". Grundavgiften för en tom plats kan komma att bestå av en andel (1/67) av DGHs fastighetskostnader och andel av DGHs administration, det vill säga den fasta basstrukturen för DGH. Övriga personalkostnader, som är den största kostnaden för DGH, ska inte ingå i grundavgiften. I nuläget slås fastighetskostnader och administration helt och hållet ut över de kommuner som har klienter på DGH, medan kommuner som äger men inte använder för tillfället använder DGH inte deltar i kostnaderna.

Enligt högst preliminära beräkningar skulle en grundavgift kunna uppgå till 12 000 – 17 000 € per platsandel och år. I dessa beräkningar består grundavgiften av varje platsandels andel av fastighetskostnader, förvaltningskostnader och tvätt/städ/klädvård som ingredienser i grundavgiften. Plockar man bort städ/tvätt/klädvård blir grundavgiften i lägre ändan av spannet, annars i den högre ändan. Om kommunen har en klient på DGH är kommunens kostnad på årsbasis knappt 80 000 € i nuläget. Vårdkostnaden skulle minska en aning om grundavgift skulle uppbäras för tomma platser.

Kumlinge äger 2 platser som man inte nämnvärt använt under de senaste 9-10 åren. Grundavgifter för dessa skulle kunna bli runt 30 000 € totalt på årsbasis. Om platserna hyrs ut till andra kommuner är det den användarkommunen som betalar grundavgiften, inte Kumlinge. En intressant fråga är hur de kommuner som inte har sina platser i användning får sina platser uthyrda på ett rättvist sätt? Kommuner med obesatta platser vill ju få dem uthyrda så att de slipper betala grundavgift. Hur ska man avgöra vilken kommuns plats som ska bli uthyrd?

Någon kommun hade redan före grundavtalets godkännande velat ta del av uträkningar för grundavgiften och hur man hyr ut tomma platser på ett förutsägbart och rättvist sätt. Själva principen kring införandet av grundavgift verkar godtas av medlemskommunerna.

DGH avser år sin sida tillsätta en arbetsgrupp för detta arbete när grundavtalet är godkänt. Arbetsgruppen ska utarbeta ett mer exakt förslag till kriterier för grundavgiftens innehåll och uträkning. Gruppen skall också ta fram ett system för att man skall veta vilken "säng" som är vilken kommuns, och att platser hyrs ut i rätt ordning. Från flera kommuners håll har uttryckts önskemål om att det skulle finnas någon form av solidariskt delande på grundavgifter då tomma platser har hyrts ut. Turordningen för uthyrning av tomma platser skulle bli mindre känslig om man tillämpar någon form av solidariskt minskning av grundavgifterna för de kommuner som lämnar kvar med tomma platser även efter att andra tomma platser hyrts ut.

Såsom påpekats fastställs grundavgiften av förbundsfullmäktige i samband med att budgeten godkänns.

---->

Godkännande och ändring av grundavtal

7

NU: Grundavtal träder i kraft ... "under förutsättning att en majoritet av medlemskommuner har godkänt detsamma före utgången av december 2008"

NYTT GRUNDAVTAL: Grundavtalet kan ändras om en majoritet av medlemskommunerna understöder ändringsförslaget. Kommunens beslut skall fattas av fullmäktige.

KDs KOMMENTAR: Den föreslagna formuleringen upprepar det som står i gällande kommunallag, dvs att fullmäktige ska godkänna ändringar av grundavtal.

Beslutförhet i förbundsfullmäktige

NU: Fullmäktige är beslutfört då minst två tredjedelar av medlemskommunernas sammanlagda röstetal är representerat vid förbundsfullmäktigemötet. Beslut fattas med enkel majoritet av medlemskommunernas sammanlagda närvarande röstetal, dock sålunda att minst **fem** medlemskommuner skall omfatta beslutet.

NYTT GRUNDAVTAL: Fullmäktige är beslutfört då minst två tredjedelar av medlemskommunernas sammanlagda röstetal är representerat vid förbundsfullmäktigemötet. Beslut fattas med enkel majoritet av medlemskommunernas sammanlagda närvarande röstetal, dock sålunda att minst **fyra** medlemskommuner skall omfatta beslutet.

KDs KOMMENTAR: Förslaget att det ska räcka med röstmajoritet och fyra kommuners samtycke, istället för fem kommuners samtycke, är en kompromiss mellan olika kommuners önskemål. Om man tror att det som regel finns en skiljelinje i svåra frågor mellan stora och små ägare så är förslaget en viss försämring av "småägarskyddet". Det är dock endast Jomala (25) och Finström (12) som äger mer än 10 platser, dvs är stora ägare. 10 av de 13 ägarkommunerna har 1-4 platsandelar. Om skiljelinjen finns mellan kommuner beroende på hur kommunen utnyttjar sina platser är skiljelinjen inte den samma som mellan stora och små kommuner.

Fastställande av budget och bokslut - tidpunkter**BUDGETEN**

NU: Den preliminära budgeten och ekonomiplanen för följande kalenderår ska tillställas medlemskommunerna för utlåtande senast 20 september och den godkända budgeten före den 30 november.

Förbundsfullmäktige godkänner budgeten för följande år senast den 15 november.

NYTT GRUNDAVTAL: Den preliminära budgeten ska tillställas medlemskommunerna för utlåtande senast 20 september och den godkända budgeten före den 30 november.

KDs KOMMENTAR: Med tanke på att primärkommunerna beaktar DGHs budget i sina budgeter är det en i värsta fall försämring att DGHs budget kan fastställas lite senare än vad nuvarande grundavtal tillåter. Å andra sidan är skillnaden marginell och det finns i vilket fall som helst alltid en stor (budget-)osäkerhet kring hur en kommuns kostnader för DGH kommer att utvecklas under det kommande året. ---→

BOKSLUTET

8

NU: Bokslutet bör färdigställas och överlämnas till revisorerna och medlemskommunerna före utgången av februari månad.

NYTT GRUNDAVTAL: Bokslutet och verksamhetsberättelsen skall uppgöras inom lagstadgad tid.

KDs KOMMENTAR: Ändringen innebär att bokslutet kan behandlas av förbundsstyrelsen så sent som i juni månad. Ägarkommunerna behöver flera månader innan dess veta sina slutliga betalningsandelar i DGH för det föregående verksamhetsåret, men betalningsandelarna torde vara fastställda rätt tidigt under våren oavsett när DGHs fullmäktige fastställer bokslut.

KOMMUNDIREKTÖRENS FÖRSLAG

Kommunstyrelsen föreslår för fullmäktige att förslaget till nytt grundavtal godtas.

Fullmäktige föreslås framföra följande till De Gamlas Hem

-De Gamlas Hem bör leverera bokslut och budget i så god tid att det inte försenar ägarkommunernas budget- och bokslutsprocesser.

-Då grundavgiften ska fastställas måste grundavgiftens beståndsdelar kunna redovisas tydligt, det vill säga vilka kostnadsposter som grundavgiften baseras på och hur den räknas ut. Skäligen beståndsdelar i grundavgiften är kostnader för fastigheten och en andel av allmänna förvaltningens kostnad.

Kommunstyrelsen betonar för kommunens representant i förbundsfullmäktige vikten av att kommande utskick av förslag till grundavgift och annat därtill hörande ska diskuteras med kommunen så att kommunen har möjlighet att ge direktiv åt representanten och eventuellt uttrycka gemensamma ståndpunkter med andra kommuner inför behandlingen av ärendet i förbundsfullmäktige.

DISKUSSION

Kommunstyrelsen informerades om att 5 kommuner hittills godkänt grundavtalet: Jomala, Vårdö, Lemland, Finström och Sottunga.

BESLUT

Enligt förslag.

Kommunstyrelsen föreslår för fullmäktige att förslaget till nytt grundavtal godtas.

Fullmäktige föreslås framföra följande till De Gamlas Hem

-De Gamlas Hem bör leverera bokslut och budget i så god tid att det inte försenar ägarkommunernas budget- och bokslutsprocesser.

-Då grundavgiften ska fastställas måste grundavgiftens beståndsdelar kunna redovisas tydligt, det vill säga vilka kostnadsposter som grundavgiften baseras på och hur den räknas ut. Skäligen beståndsdelar i grundavgiften är kostnader för fastigheten och en andel av allmänna förvaltningens kostnad.

----->

Kommunfullmäktige 07.10.2014:

Kommuner som godkänt avtalet per 6.10: Lemland, Vårdö, Sottunga, Finström, Jomala, Brändö, Lumparland. Avtalet har således godkänts av mer än hälften av ägarkommunerna per 6.10.

*Bilagor: Gällande grundavtal av den 31.12.2008
Förslag till nytt grundavtal
Följebrev* till förslaget om nytt grundavtal*

***Följebrevet rekommenderas som läsning.**

DISKUSSION

BESLUT

Förslaget till grundavtal för De Gamlas Hem godkänns i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Kommunfullmäktige framför därtill följande:

De Gamlas Hem bör leverera bokslut och budget i så god tid att det inte försenar ägarkommunernas budget- och bokslutsprocesser.

Då grundavgiften ska fastställas måste grundavgiftens beståndsdelar kunna redovisas tydligt, det vill säga vilka kostnadsposter som grundavgiften baseras på och hur den räknas ut. Skäliga beståndsdelar i grundavgiften är kostnader för fastigheten och en andel av allmänna förvaltningens kostnad.

Organ	§ Nr	Datum	Sida
KOMMUNFULLMÄKTIGE	44	07.10.2014	10
KOMMUNSTYRELSEN	97	23.09.2014	
SOCIALNÄMNDEN	61	16.09.2014	

§ 44 – UTLÅTANDE OM KOMMUNERNAS SOCIALTJÄNST - FINANSIERINGEN OCH PROCESSEN FÖR BILDANDE AV MYNDIGHETEN

Socialnämnden 16.09.2014

Kommunstyrelsen begär i § 90/2014 socialnämndens granskning och utlåtande om Slutrapport lagberedningsgruppen för Kommunernas Socialtjänst. Socialnämnden väljer själv om man ger utlåtande om förslaget till finansieringsmodell.

*Slutrapporten i bilaga A § 61.
Finansieringen i bilaga B § 61.*

I slutrapporten behandlas ingående alla de viktigaste områden som skulle påverkas av att Kommunernas socialtjänst skulle bildas.

*Vad gäller överföring av socialvårdspersonal från kommunerna till den nya organisationen kan konstateras att vad gäller Kumlinge kommun kan en överföring av personal inte bli aktuell med anledning av att endast allra högst ca 10 % av socialsekreterarens deltidsarbetstid på 20 timmar per vecka har åtgått till de områden som skulle överföras till den nya organisationen.
Med ytterligare beaktande av att det blivande centralköket kommer att lyda under socialnämnden kan socialsekreterarens arbetstid inte minskas överhuvudtaget.
Vad man däremot inom kommunen skulle kunna börja diskutera är om det är specifikt en socialsekreterare kommunen behöver för ledningen och administrationen av bland annat den äldreomsorg och den barnomsorg som skulle bli kvar i kommunen efter att Kommunernas socialtjänst inlett sin verksamhet eller skulle det vara lämpligare med någon annan yrkesbenämning?
I denna administration ingår bland annat en stor del myndighetsbeslut vad gäller klienter och familjer inom hemvården och barnomsorgen och dess personal och därmed behöver den person som handhar dessa ärenden i alla handlingar vara anställd i tjänsteförhållande.*

FÖREDRAGANDES FÖRSLAG

*Socialnämnden har ingenting att tillägga till slutrapporten och omfattar den med kommentaren att en överföring av socialvårdspersonal från Kumlinge kommun till den nya myndigheten inte är aktuell.
Socialnämnden väljer att inte ta ställning till finansieringen.*

BESLUT

Enligt föredragandes förslag.

----->

Bilagor: Slutrapport – lagberedningsgruppen för Kommunernas Socialtjänst
Finansieringen av Kommunernas socialtjänst – Provberäkningar av
nyckelmodellen (ÅSUB 2014:14)

KOMMUNDIREKTÖRENS FÖRSLAG

Se beslut. De ändringar som kommunstyrelsen gjorde i kommundirektörens förslag är färgtäckta.

DISKUSSION

Under diskussionen enades kommunstyrelsen om att göra följande tillägg och ändringar i det föreslagna utlåtandet:

-Utlåtandet ska inledas med en stycke där kommunen föreslås att landskapet genom ÅHS istället för kommunerna ska bli huvudman för de aktuella uppgiftsområdena.

-Starkare betoning på vikten av att hänsyn till perifera delar av Åland tas ifall de aktuella uppgiftsområdena sammanförs i en samåländsk organisation.

-Starkare betoning (skall-krav) på att styrelsen i ett eventuellt KST garanteras regional spridning vad gäller dess sammansättning.

Kommundirektören samtyckte till ändringarna, varför omröstning ej krävdes.

BESLUT

Kommunstyrelsen föreslår för fullmäktige att följande utlåtande avges:

I . Allmänt

Alternativt huvudmannaskap

Kumlinge framför inledningsvis att kommunen vill se en utredning av ett alternativt huvudmannaskap, närmare bestämt så att landskapet genom Ålands Hälso- och Sjukvård (ÅHS) skulle bli huvudman för de socialvårdsområden som skulle ingå i den gemensamma organisationen.

Till de fördelar som kunde uppstå med samma huvudman för både sjukvård och socialvård, hör bland annat att sektorgränser mellan socialvård och sjukvård skulle bli lättare att överbygga i de förmodligen rätt många fall där människor är klienter både hos socialvården och sjukvården. Med samma huvudman torde det finnas bättre möjligheter att upprätthålla en helhetssyn och en smidig kommunikation gällande klienter med multibehov.

Samarbetet inom kommunalförbund, vilket Kommunernas Socialtjänst föreslås bli, riskerar också vara präglad av enskilda medlemskommuners självintressen framför helheten. Med landskapet/ÅHS som huvudman kunde helhetstänkandet uppgraderas, vilket just inom de aktuella socialvårdsområdena vore viktigt.

Många av de utmaningar som hör till bildandet av Kommunernas Socialtjänst skulle naturligtvis också förekomma vid landskapets övertagande av uppgifterna.

Samarbeten nödvändiga

Utgående från de rapporter som lagberedningsgruppen för Kommunernas Socialtjänst (KST) och ÅSUB tagit fram inför eventuellt bildande av Kommunernas Socialtjänst framför kommunen följande.

Mellankommunala samarbeten inom socialväsendet på Åland både finns och behövs. Exempel på etablerade samarbeten är Ålands Omsorgsförbund, De Gamlas Hem och samarbeten inom barnskyddet. Missbrukarvården sköts delvis enligt värdkommunmodellen med Mariehamn som värd och säljare av tjänster till exempelvis Kumlinge. Utan dessa samarbeten vore många av de 15 åländska småkommunerna inkapabla att ge invånarna den service som fordras.

Med detta i åtanke står Kommunernas Socialtjänst inte för något främmande, utan för en utökad samordning inom områden där samarbeten redan sker. Lite förenklat kan sägas att om man förstår varför Ålands Omsorgsförbund behövs förstår man också varför Kommunernas Socialtjänst kunde ha sina fördelar.

För de allra minsta åländska kommunerna är samarbetena inom de nämnda kommunalförbunden speciellt nödvändiga eftersom kommunen inte bland sina anställda kan upprätthålla specialkompetens och lokaler för alla socialvårdsområden.

Det är ändå litenheten i kombination med ett perifert läge som skapar en kliven inställning i ett läge då utökad samordning inom socialväsendet nu är aktuell. Å ena sidan är man beroende av att ingå i ett större sammanhang där kompetensen och servicen finns tillgänglig. Å andra sidan pågår verksamheten inom dessa samarbeten som regel långt bort från en kommun som Kumlinge. Arbetsplatserna och servicen är inte närliggande. Vad gäller kostnaderna förefaller Kumlinge inom KST hamna på en klart högre kostnadsnivå än i dagsläget, men samtidigt noteras att den finansieringsmodell som föreslås också är en form av högkostnadsskydd under tider då kommunens invånare behöver mer av servicen.

Även om bildandet av Kommunernas Socialtjänst inte omedelbart leder till att kompetens eller servicekapacitet försvinner från just Kumlinge, kan den utökade samordningen ses som en pil som pekar i centraliseringens riktning, på kortare eller längre sikt. I Mariehamns stads utlåtande finns en passage med oroväckande antydningar avseende inställningen till skärgården och dess invånare:

”... Ytterskärgården befinner sig i en speciell situation, som kunde förtjäna att även diskuteras ur en värdegrunds synvinkel kompletterat med frågan om de ekonomiska ramarna. Skall man på Åland kunna bosätta sig var som helst och förvänta sig all kommunal service? Eller ska samhället utgå ifrån att till exempel skolor startas upp då elevunderlaget uppnår ett visst antal eller att socialkanslier finns på orter där invånarantalet överstiger ett visst tal.”

Det är sammantaget svårt att uttrycka ett renodlat stöd för bildandet av Kommunernas Socialtjänst. Men om myndigheten bildas kommer Kumlinge, i den mån det finns ett val, antagligen att välja att vara del av myndigheten. Avgörande är då att det finns ett hänsynstagande gällande de perifera delarna av Åland.

II. Lagberedningsgruppens slutrapport

Lagberedningsgruppen har i sin rapport helt klart identifierat de stora utmaningarna med bildandet av Kommunernas Socialtjänst.

Kumlinge kommun anför sammanfattningsvis följande:

- Lagberedningsgruppens förslag att KST skapas genom ombildning av Ålands Omsorgsförbund är godtagbar om valet faller på organisationsformen kommunalförbund. Upplevd problematik gällande primärkommuners bristande

Organ § Nr Datum Sida

insyn och delaktighet i kommunalförbund kan hanteras genom valet av representanter till kommunalförbundens organ och genom att skapa former för en aktivare kommunikation mellan representanten och primärkommunens organ. 13

- Verksamhetsmässigt kan speciellt handikappservicen ha flest tangeringspunkter med nuvarande Ålands Omsorgsförbund. Klienternas funktionshinder är naturligtvis av olika karaktär men förståelsen för och kunskapen om behovet av klienters hjälpmedel i vardagen torde vara en gemensam egenskap hos de bägge uppgiftsområdenas organisationer.
- Kommunen reser vissa frågetecken kring det nödvändiga i att befintliga samarbeten inom exempelvis barnskydd och missbrukarvård skulle rivas upp genom bildande av Kommunernas Socialtjänst. De befintliga samarbetena inom barnskydd och missbrukarvård torde ha kapacitet att säkerställa den service som fordras, och de utesluter inte den specialisering som anses eftersträvansvärd och kommunerna har ju visat att de fått igång fungerande samarbeten inom dessa områden.
- Löneanpassningar vid överföring av personal från enskilda primärkommuner till KST riskerar fördyra verksamheten. Olika lönenivåer har tillämpats i olika kommuner och de högre lönenivåerna kan bli riktgivande då personal inom KST ska ha lika lön för lika arbete.
- Beslut om flytt av servicepunkter och omplacering av personal kommer att kräva mer kompromissvilja än vad det är möjligt att uppbåda i kommuner som upplever att de tappar något.
- Rättssäkerhetsargumentet – det vill säga påståendet att KST ökar klienters rättssäkerhet - måste konkretiseras med verkliga exempel på brister för att vara trovärdigt.
- Sammansättningen av styrelsen för KST skall garanteras någon form av regional spridning vad gäller sammansättningen.
- Eftersom kommunernas röstetal i förbundsfullmäktige bestäms av kommunens storlek behövs ett tillägg i grundavtalet för att garantera att ett beslut har stöd inte endast av röstmajoritet utan också av ett visst antal kommuner. Det ska inte vara möjligt att exempelvis 3 stora kommuner kan vinna en omröstning där de 13 övriga är emot ett förslag. Förslagsvis kunde man bestämma att beslut i förbundsstämman förutom röstetalsmajoritet måste ha stöd av minst 6 (>1/3) av kommunerna.

III. Finansieringsmodellen

- Farhågorna kring finansieringsmodellen kommer från att Kumlinge för närvarande ligger på en klart lägre kostnadsnivå inom de aktuella områdena än vad man skulle göra med nyckelmodellen. Skillnaden är 40-50 000 € på årsbasis. Statistik från hela 2000-talet antyder att Kumlinge även långsiktigt kan förväntas ha lägre kostnader och behov/capita av den aktuella servicen. Samtidigt noteras naturligtvis också att finansieringsmodellen är en form av högkostnadsskydd för en kommun som råkar ut för drastiska ökning av service inom de aktuella områdena.

IV. Begränsad reform

14

- Överväg att sammanföra endast handikappservice och Ålands Omsorgsförbund. Det har påståtts att rättsäkerheten och kompetensen skulle förbättras genom att bilda Kommunernas Socialtjänst. Det är tveksamt, eller i alla fall oklart, om det finns mer än enstaka fall av olaglig myndighetsutövning. Rättssäkerhetsargumentet kan ifrågasättas om man ser till den ringa förekomsten av besvär eller klagomål. Likväl är handikappservice och barnskydd krävande socialomsorgsområden. Inom barnskyddet har varje kommun tillgång till etablerade samarbeten mellan kommunerna. Dessa samarbeten skulle kunna fortsätta att utvecklas. Handikappservicen skulle däremot överföras till Ålands Omsorgsförbund för att där uppgå i en samlad kompetens inom det området. Verksamheterna tangerar varandra. I den mån det upplevts problematiskt att handikappade fått olika service i olika åländska kommuner, skulle den skillnaden säkerligen minska eller försvinna med denna modell.
- Finansieringen skulle enligt detta förslag fortsätta enligt nuvarande modell, dvs respektive kommuns utgifter för specialomsorg och handikappservice är en direkt avspiegling av behovet.

V. IT-utveckling

- Utveckling av kommunernas samarbete inom socialvården torde speciellt på lång sikt vinna mycket på att en allt mer IT-tillvärdad befolkning kan sköta en del av kontakterna med myndigheter på elektronisk väg under vilken tid som helst på dygnet och oberoende av var kunden/invånaren finns. Vissa av de planerade samarbetsområdena kan ha delar inom vilka e-tjänster borde utvecklas.

Kommunfullmäktige 07.10.2014:

Bilagor: Slutrapport – lagberedningsgruppen för Kommunernas Socialtjänst
Finansieringen av Kommunernas socialtjänst – Provberäkningar av
nyckelmodellen (ÅSUB 2014:14)

DISKUSSION

Ledamot Hanström lämnade in förslag på en tilläggstext och föreslog att kommunstyrelsens förslag till utlåtande kompletteras med denna text. Textens tema och syfte är att betona och motivera att den samordnande organisationens arbetsplatser delvis bör finnas i glesbygd/skärgård.

Förslaget vann understöd.

OMRÖSTNING FÖRÄTTADES EFTER ATT DISKUSSIONEN AVSLUTATS:

Kommunstyrelsens förslag till utlåtande: 0 röster

Hanströms förslag (styrelsens utlåtande kompletteras): 7 röster (samtliga ledamöter)

Organ

§ Nr

Datum

Sida

Ledamot Hanström föreslog att i kommunstyrelsens förslag till utlåtande stryks stycket där man föreslår att det ska utredas om ÅHS kan bli huvudman för de socialvårdsområden som ingår i reformen.

15

Förslaget vann ej understöd.

BESLUT

Kommunfullmäktige beslutar avge utlåtande där kommunstyrelsens förslag kompletteras med den av ledamot Hanström föreslagna texten.

Det slutliga utlåtandet *bifogas* detta protokoll.

Reservation:

Ledamot Hanström reserverar sig mot den del av beslutet som rör kommunens begäran om en utredning av ÅHS som huvudman för de socialområden som avses.

Hanström lämnar in skriftlig reservation som *bifogas* detta protokoll.

Organ	§ Nr	Datum	Sida
KOMMUNFULLMÄKTIGE	45	07.10.2014	16
KOMMUNSTYRELSEN	99	23.09.2014	

§ 45 – BUDGETÄNDRING – LYFTANDE AV LÅN UR PAF-MEDEL FÖR ANNAGÅRDENS RENOVERING

Kommunstyrelsen 23.09.2014

Landskapsregeringen har för Annagårdens renovering den 30.6.2014 beviljat Kumlinge kommun ett lån från landskapets penningautomatmedel, det vill säga ett sk PAF-lån.

Lånet får uppstiga till 50% av renoveringsprojektets kostnader, dock max 750 000 €. Lånet beviljas med en lånetid om 15 år. Räntan är för närvarande 1%.

Kommunen har tillsvidare inte lyft någon del av lånet.

Kommunen har i finansieringskalkyl för 2014 budgeterat med ett lån på 500 000 € med tanke på Annagårdens renovering. Om kommunen ska lyfta lån till ett större belopp måste fullmäktige fastställa ändringen av budgeterad lånesumma.

KOMMUNDIREKTÖRENS FÖRSLAG

Kommunstyrelsen föreslår för fullmäktige att det maximala beloppet för PAF-lån för Annagårdens renovering anpassas till ÅLRs beslut, så att det maximala lånebeloppet ändras från 500 000 € till 750 000 €.

Kommunstyrelsen befullmäktigar kommunstyrelsens ordförande att för kommunens del besluta att lån ska lyftas efter att underlag om kommunens finansiella läge inhämtats från centralkansliet.

Kommunstyrelsen befullmäktigar kommunstyrelsens ordförande att allena underteckna lånehandlingar för kommunens del.

DISKUSSION

BESLUT

Enligt förslag.

Kommunstyrelsen föreslår för fullmäktige att det maximala beloppet för PAF-lån för Annagårdens renovering anpassas till ÅLRs beslut, så att det maximala lånebeloppet ändras från 500 000 € till 750 000 €.

Kommunfullmäktige 07.10.2014:

DISKUSSION

BESLUT

Enligt kommunstyrelsens förslag.

Organ	§ Nr	Datum	Sida
KOMMUNFULLMÄKTIGE	46	07.10.2014	17
KOMMUNSTYRELSEN	98	16.09.2014	

§ 46 – INRÄTTANDE AV NYTT UPPGIFTSOMRÅDE – CENTRALKÖK

Kommunstyrelsen 23.09.2014

Kommunen tar i bruk centralköksfunktion i samband med att serviceboende och daghem återflyttar till Annagården. Centralköksfunktionen innebär att måltider produceras i Kumlinge skolas kök och körs till Annagården.

Centralköket kommer budgetmässigt att sortera under socialnämnden. Internt köper skola och daghem måltider av centralköket, externt köper hyresgäster i Annagården och hemserviceklienter på byn mat av centralköket.

Centralköket blir ett relativt stort uppgiftsområde för kommunen med kostnader för bland annat tre anställda. För att uppnå tydlighet i redovisningen av områdets kostnader och intäkter kunde det bildas ett nytt uppgiftsområde för centralköket, varmed budget och bokslut för "Centralkök" eller "Kosthållning" skulle redovisas skilt och därmed tydligt i kommunens budget- och bokslutsböcker. Utan denna förändring skulle centralkök vara en del av området Annan service för äldre och handikappade där det också ingår andra uppgifter.

Från kommunens revisor har inhämtats godkännande.

KOMMUNDIREKTÖRENS FÖRSLAG

Kommunen föreslår för fullmäktige att kommunen från och budget 2015 inför området Centralkök i sin bokföring.

DISKUSSION

BESLUT

Kommunen föreslår för fullmäktige att kommunen från och budget 2015 inför området Centralkök i sin bokföring.

Kommunfullmäktige 07.10.2014:

DISKUSSION

BESLUT

Enligt kommunstyrelsens förslag.

Kommunfullmäktige betonar att det efter att centralköket varit i bruk en hel räkenskapsperiod ska göras en utvärdering där förvaltningen jämför kostnaderna och funktionaliteten för centralkök med den "gamla" modellen där skola och äldre-/barnomsorg har sina egna matlagingskök.

Organ	§ Nr	Datum	Sida
KOMMUNFULLMÄKTIGE	47	07.10.2014	18
KOMMUNSTYRELSEN	100	23.09.2014	
SOCIALNÄMNDEN	59	16.09.2014	

§ 47 – TAXA FÖR SOCIALA AVGIFTER – AVGIFTSFRITT FÖRSTA ÅR I BARNOMSORGEN

Socialnämnden 16.9.2014

FÖREDRAGANDES FÖRSLAG

... I övrigt föreslår socialnämnden inför kommunstyrelsen att det pågående försöket med det avgiftsfria första året för barn i barnomsorgen under taxans § 3 förlängs för tiden 1.8.2015 - 31.7.2016.

DISKUSSION

BESLUT

Enligt föredragandes förslag.

Kommunstyrelsen 23.09.2014

Om kommunen fortsätter med ett avgiftsfritt första år inom barnomsorgen innebär det ett intäktsbortfall. Bortfallet beror på hur många barn som inleder sitt första år och om barnen är syskon samt på hushållets inkomster och familjens storlek. Maxavgiften inom barnomsorgen är 230 €/månad och barn.

Räkneexempel: Om avgiften för två förstaårsbarn vore 180 €/mån per barn blir kommunens inkomstbortfall ca 3600 € om barnen är i heldagsvård och nyttjar daghemmets tjänster i 10 månader.

KOMMUNDIREKTÖRENS FÖRSLAG

Kommunstyrelsen föreslår för fullmäktige:

Det pågående försöket med det avgiftsfria första året för barn i barnomsorgen under socialtaxans § 3 förlängs för tiden 1.8.2015 - 31.7.2016.

DISKUSSION

BESLUT

DISKUSSION

Ledamot Numminen föreslår att försöket med avgiftsfritt första år för barn i barnomsorgen upphör per 31.7.2015. Till de motiveringar som Numminen anför hör:

-försöket har ej lett till inflyttning av barnfamiljer, vilket var det primära syftet med försöket.

-i principdiskussioner gällande kommunernas uttag av skatter och avgifter har sagts att kommunen ska höja avgifter framför att höja skattesatserna. Avgiftsfri barnomsorg är delvis i konflikt med den principen.

-med avgiftsfritt första år i barnomsorgen stöds en befolkningsgrupp (barnfamiljer) på ett extraordinärt sätt framför andra grupper, och i det finns en rättvisaspekt som är tvivelaktig.

Organ

§ Nr

Datum

Sida

Förslaget vann understöd

19

Omröstning

Kommundirektörens förslag: 0 röster

Numminens förslag: 4 röster – Numminen, Sundman, Blomqvist, Engman

Nedlagd röst: Enqvist.

BESLUT

Kommunstyrelsen föreslår för fullmäktige:

Försöket med avgiftsfritt första år för barn i barnomsorgen upphör per 31.7.2015

Kommunfullmäktige 07.10.2014:

Ledamot Nygård-Sundman lämnade mötet kl 19.30.

DISKUSSION

Ledamot Hanström föreslår att det avgiftsfria första året i barnomsorgen fortsätter såsom socialnämnden föreslår. Till motiveringarna hör främst att åtgärden, då den aktivt används i marknadsföringen, kan bidra till att kommunen framstår som en attraktiv boplatz för barnfamiljer i ett läge då kommunen behöver mer barnfamiljer som invånare.

Förslaget vann understöd.

OMRÖSTNING:

Kommunstyrelsens förslag: 0 röster

Ledamot Hanströms förslag: 6 röster

BESLUT

Det avgiftsfria första året i barnomsorgen fortsätter såsom socialnämnden föreslår.

§ 48 – ÄRENDEN TILL KÄNNEDOM

Skärgårdskommunmöte 22.10

Skärgårdskommunmöte hålls i Brändö onsdag 22.10.

Anmäl intresse för deltagande. Avfärd 10.50 från Kumlinge, retur 18.00 från Torsholma.

Kommunens utlåtande om turlistförslag för 2015

Näringslivsnämnden avgav 1.10 kommunens utlåtande om ÅLRs förslag till turlistor i skärgårdstrafiken. Utlåtandet delades ut till fullmäktiges ledamöter.

Besök av trafikchef Mikael Korpela

Måndag 13.10 besöker ÅLR/trafikbyråns chef Mikael Korpela kommunen för att dels mer ingående ta del av innehållet i kommunens utlåtande om turlistförslag för 2015, dels diskutera andra idéer om utvecklingen av skärgårdstrafiken som framförts av kommunen. De som möter Korpela är presidierna i fullmäktige och kommunstyrelsen, ordförande för nln samt trafikgruppens sekreterare och kommundirektören.

DISKUSSION

BESLUT

Ärendena tecknas till kännedom.

BESVÄRSANVISNING**FÖRBUD ATT SÖKA BESVÄR**

Över beslut som endast rör beredning eller verkställighet får besvär inte anföras. KomLag § 112. På dessa grunder får besvär i detta protokoll inte anföras beträffande följande ärenden, till vilka också ärenden som rör sammanträdets konstituering hör.

§§: 40-42, 44, 48

Besvärsförbud på annan grund:

§§: ____ (arbetsgivarens arbetsledningsrätt)

KOMMUNALBESVÄR**Besvärsmyndighet och besvärstid**

I nedan nämnda beslut kan ändring sökas skriftligt genom kommunalbesvär.

Ändring i beslutet får sökas

- av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet, och
- av kommunmedlemmar

Gäller besluten

§§: 43, 45-47

Ett beslut får överklagas genom kommunalbesvär på den grunden att

- 1) beslutet tillkommit i felaktig ordning,
- 2) den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter eller
- 3) beslutet annars strider mot lag.

Besvärsmyndighet är:

Ålands förvaltningsdomstol

PB 31, Torggatan 16

22101 MARIEHAMN

Besvärstid 30 dagar från dagen för delfäendet av beslutet. En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet när protokollet har lagts fram offentligt.

Besvärstiden för beslut enligt byggnadslagen för landskapet Åland är 30 dagar och räknas från den dag då beslutet anslagits på den kommunala anslagstavlan.

Beslutet är anslaget:

FÖRVALTNINGSBESVÄR

Förvaltningsbesvär kan anföras av part. Part är den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet. Förvaltningsbesvär kan inlämnas på såväl laglighets- som ändamålsenlighetsgrunder.

Gäller besluten

§§: _____

Besvärsmyndighet och besvärstid

Besvärsmyndighet är:

Ålands förvaltningsdomstol

PB 31, Torggatan 16

AX-22101 MARIEHAMN

Besvärstid 30 dagar från delfåendet av beslutet. En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes, om inte något annat påvisas.

Besvärstiden för beslut enligt byggnadslagen för landskapet Åland är 30 dagar och räknas från den dag då beslutet anslagits på den kommunala anslagstavlan.

Beslutet är anslaget:

Besvärsskrift

I besvärsskriften skall uppges

- ändringssökandens namn, yrke, boningsort och postadress
- vilket beslut som överklagas
- vilka ändringar som yrkas i beslutet
- motiveringarna till att beslutet bör ändras

Besvärsskriften skall undertecknas av ändringssökanden själv eller av den som författat skriften. Om endast den som författat besvärsskriften undertecknar den, skall också hans yrke, boningsort och postadress anges.

Till besvärsskriften skall fogas det beslut som överklagas, i original eller som officiellt bestyrkt kopia.

Inlämnande av handlingarna

Besvärshandlingarna skall inlämnas till besvärsmyndigheten före besvärstidens utgång. Besvärshandlingarna kan även sändas med post eller genom bud, men i så fall på avsändarens eget ansvar. Handlingarna skall lämnas till posten i så god tid att de kommer fram innan besvärs tiden går ut.

ANNAN BESVÄRSMYNDIGHET

§§: _____

Besvärsmyndighet: